

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ

В сучасному світі соціальні мережі набувають великої популярності та розповсюдженості, що зумовлено значною кількістю переваг їх використання. Вони здійснюють колосальний вплив на психіку людей, особливо на психіку дітей та підлітків. Кожного дня користувачі мережі Інтернет реєструються у все нових соціальних мережах і починають своє активне віртуальне життя. Вони стали своєрідною мотузкою, яка об'єднує людей і тримаючись за яку кожен відчуває себе інтегрованим в соціальне життя суспільства. Проте, міцний зв'язок дитини чи підлітка з соціальними мережами здійснює пагубний вплив на формування світогляду, моральних якостей, життєвих цінностей. В сучасних реаліях вони стали загрозою для психічного та фізичного здоров'я особистості.

Дослідженням негативного впливу соціальних мереж на формування та розвиток психіки особистості дитини та підлітка займались як зарубіжні (К. Янг, Д. Грінфілд, А. Голдберг), так і українські вчені (Ю. Данько, Ю. Бабаєва, О. Філатова). Можливості соціальних мереж ще не досліджені повною мірою, але вже наявні праці науковців засвідчують їх величезний вплив на формування свідомості молоді. Британський біолог Арік Сігман стверджує, що фізіологічні процеси в організмі протікають по-різному в залежності від того, знаходиться людина наодинці, в суспільстві чи у віртуальному світі. На його думку, надмірне захоплення віртуальним життям в Інтернеті може пошкодити здоров'я через скорочення спілкування з реальними людьми [1].

Постійне перебування в соціальних мережах стало основним заняттям сучасних дітей. Підлітки демонструють більш активну позитивну чи негативну реакцію на події, що відбуваються у віртуальному світі, ніж на події та новини в реальному житті. Емоційний стан соціально-активних користувачів мережі в сучасних реаліях залежить від багатьох факторів. Як не дивно, основними з них є такі: «чи додала мене в друзі та, чи інша людина», «чи сподобалась іншим, часто незнайомим людям, виставлена фотографія», «як прокоментували мою нову аватарку», «чому він видалив мене з друзів», «чому вона не відповіла на моя повідомлення» та багато інших. Події на цих сайтах стали настільки важливими в житті кожного, що зустрівшись всі обговорюють події віртуального світу, а не реального. Наслідком є психологічний інфантилізм із відсутністю відповідальності за свої вчинки, певне звуження кругозору, неправильність пріоритетів життєвих принципів, агресивність та емоційна холодність, а також ризик асоціальної поведінки. У соціальних мережах дуже важко контролювати дії підлітків, тому часто спостерігається агресія, ненормативна лексика [1, 230].

Однією з небезпек, яка сьогодні підстерігає дітей та підлітків в соціальних мережах, та яка загрожує здоров'ю та життю є ігри, які призводять

до смерті. У смертельної гри є чимало назв, але результат завжди однаковий – закінчене життя та «зламани» горем батьки, які не розуміють, що ж змусило дитину звести рахунки з життям. Надзвичайно жорстокими є умови гри. Проте виникає запитання: чому діти взагалі вступають до таких спільнот та починають виконувати настанови незнайомих їм людей? Більшість дітей опубліковує достовірну особисту інформацію: прізвище, ім'я, адресу, місце навчання, інтереси та навіть номер телефону [3, 23]. З великої кількості наявних фотографій можна побачити де і як людина проводить свій вільний час. Тож не дивно, що будь-який незнайомец, використавши чуже ім'я та фотографію, викличе довіру в підлітка, обговорюючи його інтереси, вподобання в той час, використовуючи дитину в комерційних чи інших злочинних цілях.

Іншим фактором довіри до незнайомих є наявність «дорослих проблем» у хлопців і дівчат підліткового віку. Нерозуміння, невизначеність майбутнього і нерозділена любов, яка в цьому віці здається єдиною – можуть порушити емоційний стан і дорослої людини [2, 180]. І до підлітка, пригніченого цими речами приходять думки про те, що в світі не так вже й добре, як повинно бути. Ввічливі адміністратори смертельних груп вже наготові з цілими альбомами сумної монотонної музики, уявною підтримкою і розумінням і словами про безвихідь.

Небезпека підстерігає людей на кожному кроці, особливо це стосується підлітків, внутрішній та зовнішній світ, яких змінюється не по дням, а по годинам. У багатьох дівчат і хлопців перехідного віку трапляються проблеми в житті, які здаються їм нерозв'язаними. Тоді, вони найбільше потребують підтримки і любові своїх близьких людей – не показової, а справжньої допомоги в розумінні себе і світу. Використовуючи соціальні мережі, дитина постійно піддається впливу, який змінює її поведінку, світогляд, формує життєві норми та цінності, які є основою, не тільки віртуального життя, а й реального. Потрібно приділяти якомога більше уваги дітям та підтримувати їх на кожному етапі життя, і тоді вони обов'язково виростуть здоровими та щасливими, а будь-яка небезпека пройде повз них.

Література:

1. Sigman A. The spoilt generation: why restoring authority will make our children and society happier / A. Sigman. – London: Piatkus, 2009. – 196 p.
2. Глущенко С.Д. Соціально-психологічні особливості Інтернет-адиктивної поведінки особистості / С.Д. Глущенко // Молодь: освіта, наука, духовність: тези доповідей. – Ч. I. – К.: Університет «Україна», 2008. – 547 с.
3. Данько Ю.А. Соціальні мережі як форма сучасної комунікації: плюси і мінуси / Ю.А. Данько // Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки. – 2012. – С.179-184
4. Литовченко І.В. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі / І.В. Литовченко [посібник для батьків]. – К: Вид-во ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим», 2010. – 48 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>